

De la : **Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil (FONPC)**

Str. Matei Basarab Nr. 41, sector 3 Bucuresti, cod postal 030671
Tel/Fax. (021) 326 84 58, 0753 012 866, 0753 012 896, office@fonpc.ro

Către : Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
În atenția Doamnei Ministru Rovana Plumb

CC : Ministerul Finanțelor Publice
În atenția Domnului Ministru, Eugen Teodorovici

CC : Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
În atenția Doamnei Ministru, Sevil Shhaideh

CC : Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție (ANPDCA)
În atenția Doamnei Președinte, Gabriela Coman

CC : Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități (ANPD)
În atenția Doamnei Președinte, Mihaela Ungureanu

CC : Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP)
În atenția Doamnei Președinte, Roxana Mînzatu

SCRISOARE DESCHISĂ

Ref. : FONPC și peste 80 de ONG-uri membre avertizează că România nu poate atinge indicatorii sociali asumați fără implementarea contractării serviciilor sociale așa cum este prevăzut acest mecanism, în Legea 292/2011- Legea Asistenței Sociale

Stimată Doamnă Ministru, Rovana Plumb,

Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil (FONPC) împreună cu cele 83 de organizații membre active în domeniul protecției copilului, prezente în toată țara, atrag atenția asupra necesității implementării contractării serviciilor sociale pentru a răspunde eficient nevoii reale de servicii sociale a grupurilor vulnerabile și pentru ca România să poată atinge indicatorii sociali asumați prin documentele programatice europene.

În acest moment, la nivel UE, **contractarea serviciilor sociale** este privită ca o **soluție** în abordarea eficientă și eficace a problemelor socio-economice și pentru rezolvarea cu succes a unor probleme comunitare de interes public, de la servicii sociale la proiecte complexe de dezvoltare socio-economică, incluzând proiecte de infrastructură.

Deși, încă din 2003, contractarea serviciilor sociale în România a început să fie reglementată la nivel legislativ, aplicarea sa la nivel național a fost deficitară. 8 ani mai târziu, contractarea serviciilor sociale are alocată o secțiune specială în Legea 292/2011-Legea Asistenței sociale, fără impact asupra implementării acestui mecanism la nivel național.

În prezent, o treime din copiii României trăiește în sărăcie. 40% din populația României se află în risc de sărăcie și excludere socială, al doilea cel mai mare procent din UE.¹

Dacă aproximativ 1.260.000 de copii din România trăiesc în sărăcie, dintr-un total de aproape 3.800.000², **numai 58.013 copii beneficiază de servicii sociale în sistemul public**, conform statisticilor ANPDCA, la sfârșitul lunii iunie 2015³. Acest lucru arată **peste 95% din copiii care trăiesc în sărăcie au nevoie de servicii sociale și nu beneficiază de acestea în sistemul public.**

În acest context, contractarea serviciilor sociale este **o soluție** pentru a răspunde eficient la nevoia urgentă de servicii sociale a grupurilor vulnerabile din România.

Anul acesta, contractarea serviciilor sociale a revenit în atenția autorităților publice centrale, prin adoptarea **Strategiei Naționale privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2015 - 2020 și a Planului strategic de acțiuni (HG nr.383/27 mai 2015)**. Cele două documente de politică publică de referință reprezintă o condiționalitate ex - ante a Comisiei Europene pentru accesarea fondurilor structurale pentru perioada de programare 2014 – 2020.

Aceste documente subliniază faptul că:

«(...) În prezent, sistemul global de servicii comunitare rămâne încă subdezvoltat în ceea ce privește numărul, diversitatea, disponibilitatea și accesibilitatea, fiind de asemenea **puternic subfinanțat. Trebuie dezvoltate proceduri clare și unificate pentru evaluarea nevoilor, planificarea, finanțarea, contractarea, monitorizarea și evaluarea serviciilor sociale, în conformitate cu legea asistenței sociale și cu recomandările UE.** Rezultatul va fi un acces sporit la servicii pentru grupurile vulnerabile și o distribuție teritorială mai uniformă. (...)

Trebuie create **proceduri naționale clare și transparente pentru contractarea serviciilor sociale** către furnizori privați. **Cel mai bun model ar fi unul de contractare orientată spre rezultate cu plăți eşalonate făcute în funcție de îndeplinirea de către contractant a unei serii de indicatori de performanță conveniți.»**

Deși, la nivel de discurs public, contractarea serviciilor sociale se dorește a fi **"principalul mecanism de finanțare a serviciilor sociale"**, în practică, este mecanismul cel mai puțin utilizat de către autoritățile publice locale. În lipsa unui cadru normativ, **specific și clar**, și a unor **recomandări ferme, asumate politic**, privind implementarea contractării, autoritățile locale sunt puțin stimulate să dezvolte acest mecanism de finanțare a serviciilor sociale.

Deși 49% dintre furnizorii de servicii sociale din România sunt ONG-uri⁴, din care aproape 60% sunt ONG-uri furnizoare de servicii sociale pentru copii, ponderea finanțării publice a ONG-urilor din România este doar de 8,6%.⁵

¹ Date EUROSTAR (EU-SILC) pentru anul 2013 și Strategia Națională pentru Învățământul Terțiar 2015 - 2020

² Copii sub 18 ani: 3.742.418 cf. INS la 1 ianuarie 2014

³ http://www.mmuncii.ro/j33/images/buletin_statistic/copil_sem_I_2015.pdf

⁴ Cf. Registrul Electronic al Furnizorilor Serviciilor Sociale, www.mmuncii.ro, 2011

⁵ Carta Albă a sectorului ONG din România, FDSC, București Martie 2011

FONPC a făcut o analiză⁶ a cauzelor și problemelor care au dus la situația de blocaj în care se află contractarea serviciilor sociale și a identificat o serie de priorități pentru îmbunătățirea aplicării mecanismului contractării serviciilor sociale și extinderea utilizării lui, la nivel național. Aceste priorități sunt:

1. **Elaborarea legislației secundare aferente Legii 292/2011**, în mod deosebit a unei **metodologii standard unitare** privind evaluarea nevoilor de servicii sociale și realizarea listei anuale de servicii sociale ce urmează a fi contractate de către autoritățile publice locale (conform art.140, alin 2 din Legea 292/2011). Această metodologie ar ajuta nu numai la **planificarea serviciilor sociale** și organizarea intervențiilor la nivel local, dar și la **planificarea bugetului alocat** și la **creșterea transparenței modalităților bugetare** pentru prioritățile sociale, la nivel local, din anul următor.

2. **Aplicarea prevederilor Legii 292/2011- art.141 alin 3 și 4 care specifică faptul că** autoritățile administrației publice locale contractează, **cu furnizorii publici și privați (...)** servicii sociale. Conform legii, procedura de contractare ar trebui aplicată atât pentru **furnizorii publici** cât și **privați**. DGASPC cumulează, în unele județe, poziția de autoritate contractantă și furnizor de servicii sociale, situație ce poate avea consecințe asupra obiectivității analizei temeiniciei și oportunității procedurii de contractare, putând fi susținut chiar și un conflict de interese.

3. **Capacitarea autorităților publice locale și a ONG-urilor** de a contracta servicii sociale prin elaborarea, în conformitate cu Directiva UE 24/2014 privind achizițiile publice, a unor **norme distincte** privind achiziționarea/concesionarea de servicii sociale, norme care să prevadă proceduri simple, clare, flexibile în acest domeniu. Este nevoie de formarea și pregătirea de specialiști în achiziția de servicii, de organizarea de compartimente specializate pentru achiziția de servicii sociale la nivelul Consiliilor Județene și de elaborarea unor documentații standard și ghiduri care să ajute autoritățile contractante și furnizorii privați de servicii sociale în procesul de contractare a serviciilor sociale.

4. **Creșterea bugetului de stat și local alocat serviciilor sociale și capacitarea autorităților publice locale în ceea ce privește bugetarea multianuală pentru sectorul de servicii sociale.**

5. Revizuirea **standardelor de cost și calitate** pentru **toate** serviciile sociale în conformitate cu realitatea din teren, dar și cu standardele europene în materie de calitate a serviciilor sociale.

Toate aceste priorități pot fi cuprinse în **procesul de operaționalizare a Planului strategic al Strategiei Naționale de incluziune socială și reducerea sărăciei 2015-2020**, respectiv pot fi prevăzute ca acțiuni și măsuri concrete în Planul operațional 2016 al Strategiei.

FONPC susține contractarea serviciilor sociale ca mecanism de finanțare din fonduri publice a serviciilor sociale, întrucât asigură:

⁶ **Raport de analiză privind contractarea serviciilor sociale în context național și european**, material realizat în septembrie 2015, de FONPC cu sprijin UNICEF România - <http://bit.ly/1Mb6kJQ>.

1) **Acces egal si nediscriminatoriu al furnizorilor publici si privați** la fonduri publice pentru furnizarea de servicii sociale prin proceduri transparente și competitive de achiziționare de servicii sociale.

2) **O cheltuie eficientă a banilor publici**, cu atât mai mult cu cât banii alocați pentru servicii sociale sunt puțini. România este țara din UE cu cele mai puține posibilități de finanțare a serviciilor sociale și cu unul dintre bugetele cele mai mici, alocate acestor servicii din PIB⁷. În România, costurile din sistemul de asistență socială sunt alocate preponderent pentru beneficii de asistență socială/prestații. Fără completarea acestor beneficii de asistență socială, cu servicii sociale, nu se va putea adresa, în mod eficient, incluziunea socială a beneficiarilor și nici nu se va putea limita dependența acestora de ajutorul financiar al statului. Conform Raportului statistic privind activitatea M.M.F.P.S.P.V. în domeniul asistenței sociale, în perioada 1 ianuarie – 30 septembrie 2014, suma alocată pentru această perioadă beneficiilor de asistență socială a fost de 5.960.030.352 lei, respectiv aproximativ 1,35 miliarde de euro, raportat la 43.775.901 lei, respectiv aproximativ 10 milioane de euro cât s-au cheltuit cu finanțarea serviciilor sociale⁸.

3) **Eliminarea, în mare măsură a riscului erorilor, fraudei și corupției în sistem.**

4) **Performanță și calitate în furnizarea serviciilor sociale.**

FONPC și organizațiile sale membre își oferă sprijinul pentru elaborarea legislației secundare aferente Legii 292/2011 și noii legi privind achiziția de servicii sociale, precum și la operaționalizarea Planului strategic al Strategiei de incluziune și reducere a sărăciei pentru anul 2016.

Cu respect,

Bogdan Simion, Președinte FONPC
Daniela Buzducea, Președinte de onoare FONPC

⁷ First biennial report on social services in EU, SEC(2008) 2179 of 2 July 2008, <http://eur.lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52008SC2179:EN:NOT>, pag.30

⁸ http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/DGAS/2015/Raport-statistic_ian_sept-2014.pdf